03/02/2022

Σύ μου σκέπη κραταιά υπάρχεις…Μνήμες από τον Γέροντα Αθανάσιο τον Σταυροβουνιώτη

/ Γνώμες

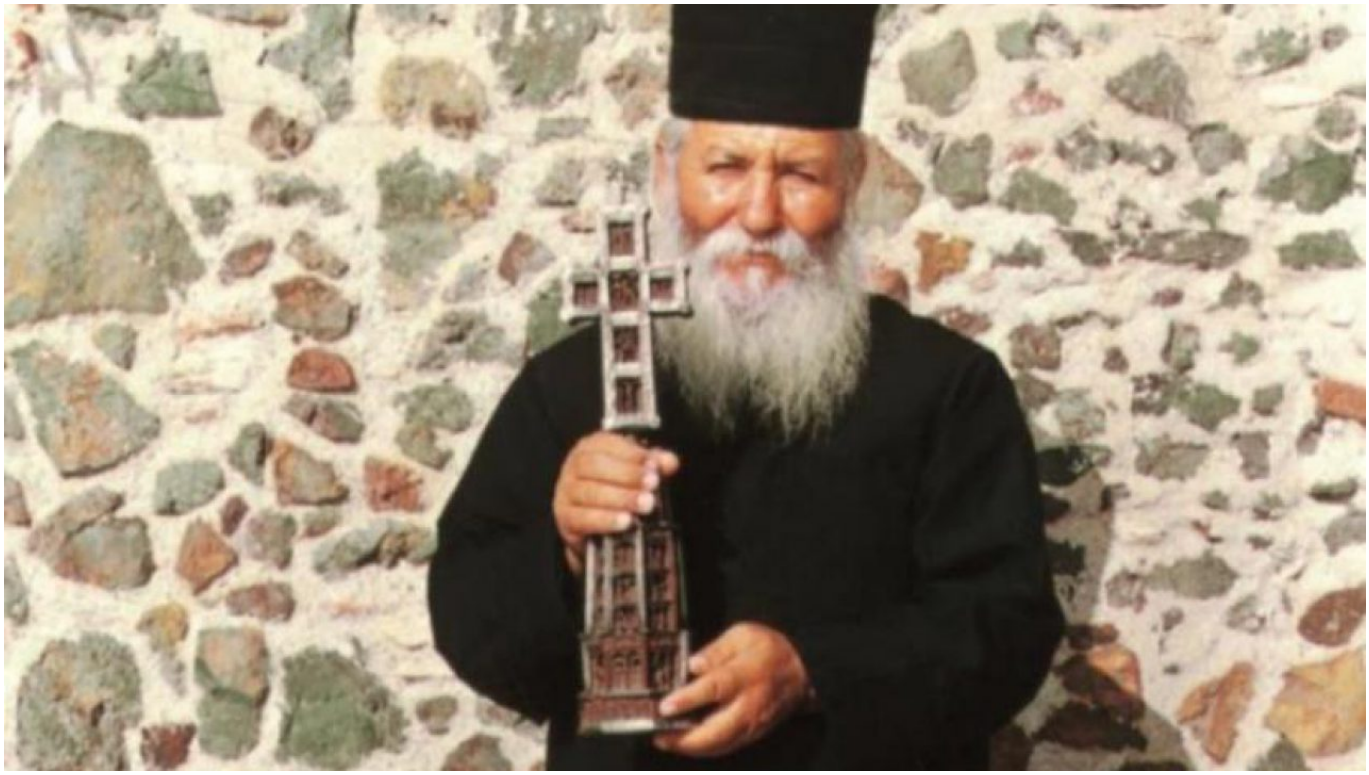

Του Πρωτοπρεσβυτέρου Ιωάννου Καλλή

Η καθηγήτρια της Τέχνης στο Γυμνάσιο μου έλεγε συχνά ότι το χωριό μου, η Τερσεφάνου, έχει ωραίο φόντο το Σταυροβούνι! Όντως, η Τερσεφάνου έχει την ευλογία να βρίσκεται κάτω από την σκιά του αγιασμένου αυτού βουνού, του Τιμίου Σταυρού, το οποίο θεάται σαν φάρος νοητός από όλες τις μεριές του χωριού, ευεργετώντας το με πολλούς τρόπους.

Στην καρδιά του χωριού υπήρχε το μετόχι του Τιμίου Σταυρού του Θεοκρέμαστου, όπως αναφέρουν οι παλαιοί κώδικες της Ιεράς Μητρόπολεως Κιτίου. Ο χώρος, που περιέβαλλε το μετόχι αυτό, ήταν μεγάλος, τέσσερα στρέμματα και πωλήθηκε στον Λάζαρο Σιλβέστρου το 1920, επί Μητροπολίτου Κιτίου κ. Νικόδημου Μυλωνά. Το μετόχι, ήταν ολόκληρο κτηριακό συγκρότημα με κατώγεια, ανώγεια, δίχωρες, δεξαμενή, φούρνους που σαν έψηναν έκαναν και μικρά ψωμάκια για τα παιδιά του χωριού.

Μέσα στη γη αυτή, ο ιδιοκτήτης της, ο Λάζαρος Σιλβέστρου, έκτισε ένα αρχοντικό σπίτι για τον θετό γιό του Μηνά, όταν παντρεύτηκε την γιαγιά μου, Χρυστάλλα Ψωμά. Όταν έφυγε ο παππούς μου για την Αγγλία, η γιαγιά μου με τα πέντε της παιδιά και την πεθερά της, έμειναν σ' αυτό το σπίτι.

Η πεθερά της, έλεγε ότι την νύχτα άκουγε θορύβους και έβλεπε τον Τίμιο Σταυρό. Έτσι κατάφερε την γιαγιά μου, να φύγουν απ΄ αυτό το σπίτι και να πάνε απέναντι στο δικό της. Τούτο το αρχοντικό μετά πουλήθηκε. Οι νέοι ένοικοι έμειναν για λίγα χρόνια. Όμως και αυτοί το εγκατέλειψαν και μετακόμισαν στη Λάρνακα. Μετά τον πόλεμο του 1974, βρήκαν εκεί καταφύγιο οι τελευταίοι του ένοικοι, οι πρόσφυγες της εισβολής. Στο τέλος, πάλι ερήμωσε και έμεινε ακατοίκητο για πολλά χρόνια ώσπου κατεδαφίστηκε. Ακόμα, το νερό που οι κάτοικοί του χωριού έπιναν μέχρι το 1965, βρέθηκε κατόπιν θαύματος του Τιμίου Σταυρού, αφού εμφανίστηκε στον ύπνο κάποιας γυναίκας επ΄ ονόματι Χριστίνας, υποδεικνύοντάς της τον τόπο για την ανεύρεση πηγής με νερό.

Κάθε χρόνο, στις 14 Σεπτεμβρίου, πολλοί χωριανοί, πήγαιναν με τα πόδια ή με τα ζώα τους, στην αγρυπνία της εορτής της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού. Ξεκινούσαν πρωί και έφταναν στο μοναστήρι πριν τον Εσπερινό. Τους φιλοξενούσαν οι πατέρες, και κυρίως οι ευγενικοί και καλότροποι αυτάδελφοι Μακάριος και Θεοδόσιος από την Ασγάτα, οι οποίοι είχαν στο χωριό μας παντρεμένες δύο συγγενείς τους. Η γιαγιά μου, μου μιλούσε για το πόσο ωραία έψαλλαν τον πολυέλαιο, που ο ρυθμός του κατσίου και το κουδούνισμά του ενθουσίαζε του πανηγυριστές.

Καθιερωμένη ήταν κάθε χρόνο στο χωριό μου, η ζητεία του Τιμίου Σταυρού. Μερικές γυναίκες γύριζαν τα σπίτια του χωριού, μάζευαν χρήματα και τα έπαιρναν στο μοναστήρι για να έχει καλές βροχές. Μια χρονιά, το 1970, η γιαγιά μου με πήρε μαζί της. Πήγαμε με ταξί. Ξεκινήσαμε νύχτα για να προφθάσουμε και τη λειτουργία. Ο δρόμος για το μοναστήρι στενός και με πολλές στροφές. Θυμάμαι, μια γυναίκα που έλεγε συνεχώς: «Σταυρέ μου Θεοκρέμαστε, βοήθα μας να φτάσουμε στη χάρη σου». Φτάσαμε στο μοναστήρι πριν ξημερώσει. Λειτουργός ήταν ο γέροντας Αθανάσιος, νέος ιερομόναχος τότε. Ήταν η πρώτη φορά που τον έβλεπα. Η εικόνα, που μου έμεινε στο νου απ' αυτή τη Λειτουργία, ήταν όταν τελείωσε η απόλυση και κατέβηκε τα σκαλοπάτια του ιερού για να δώσει το αντίδωρο. Φορούσε το κουκούλιό του και με εντυπωσίασε η όλη παρουσία του και η μορφή του μου φάνηκε ως αγγελική. Πήρα την ευχή του και έφυγα κρατώντας μέσα μου την ωραία αυτή εικόνα, που έγινε η αρχή για την μετέπειτα πνευματική σχέση μου με το γέροντα Αθανάσιο.

Μετά, επισκεπτόμασταν το μοναστήρι με τον π. Σπυρίδωνα Σταυρή και με άλλα παιδιά από το χωριό. Ο γέροντας, τότε, ήταν μόνος του με μερικά γεροντάκια που τον βοηθούσαν. Ήταν για όλα και για όλους, παπάς, μάγειρας, αρχοντάρης, πνευματικός. Του άρεσε να μας μιλά για τους βίους των Αγίων. Το πρώτο βιβλίο που μου χάρισε ήταν το Γεροντικό.

Μας μιλούσε για τους παλαιούς πατέρες της μονής, για την ευλάβεια των γονιών του. Για πρώτη φορά άκουσα από το γέροντα για τον γέρο-Παναή, από την Λύση και την πνευματική εργασία που έκανε στο χωριό του (μετά τον πόλεμο, τον γνώρισα στο σπίτι του π. Συμεών στην Ξυλοτύμβου). Μας μιλούσε επίσης, για τον αείμνηστο π. Γαβριήλ, ηγούμενο της μονής του Αποστόλου Βαρνάβα που τον θεωρούσε άγιο, για τον γέροντα Ματθαίο. Αξιοσημείωτο γεγονός για την προσευχητική του διάθεση και ευλάβεια του γέροντα στην Παναγία μας, ήταν το εξής: όταν εργαζόταν στους Λινούς έριχνε τον σπόρο στο χωράφι και μέχρι να δώσει ένα γύρο έλεγε τους χαιρετισμούς της Παναγίας.

Έχοντας ως πνευματικό, τον γέροντα, αισθανόσουν ότι σε αγαπούσε περισσότερο από όλους. Ήταν φιλάνθρωπος, επιεικής και ο στόχος του ήταν να σε βοηθήσει να αγαπήσεις τον Χριστό χωρίς να προσκολλάσαι σ' αυτόν. Ανεξίτηλες είναι οι θύμησες από την καθ΄ έτος επίσκεψή μας το Σάββατο του Λαζάρου για εξομολόγηση πριν την Εβδομάδα των Παθών και την Ανάσταση. Απαραίτητη και η μικρή στάση στο μετόχι της Αγίας Βαρβάρας. Εκεί οι πατέρες έκαναν τις ετοιμασίες τους μπλέκοντας μικρό σταυρό από τα Βάϊα των φοινίκων για να δοθεί ευλογία στους πιστούς την Κυριακή των Βαΐων.

Πολλές είναι και οι επιστολές του που μας νουθετούσε και μας ενίσχυε στα θέματα που μας απασχολούσαν. Ο γέροντας Αθανάσιος ήταν κατά τον υμνωδό « Ὅλος ἱερωμένος Θεῶ, καὶ ὁλοτρόπως ἐκ παιδὸς ἀνακείμενος». Όταν λειτουργούσε, αισθανόσουν τη Θεία Μυσταγωγία και την ιερότητα του Μυστηρίου. Επίσης, λειτουργούσε απλά και ανεπιτήδευτα, χωρίς συναισθηματισμούς ή αχρείαστους ευσεβισμούς. Η Λειτουργία ήταν δωρική, χωρίς ψιμύθια, όπως λέγει και ο Οικουμενικός Πατριάρχης για το πώς και ο ίδιος ιερουργεί. Ποτέ του δεν έκανε «ήχους», οι κινήσεις του, το περπάτημα, το θυμίαμά του είχαν όλα ιεροπρέπεια. Η φωνή του χαρακτηριστική, ζεστή, επιβλητική, σαν να ερχόταν από άλλον κόσμο. Μου είπε κάποτε κάποιος μοναχός: «όταν ήμασταν στους Λινούς, μετά από τον κάματο της ημέρας και από την σκληρή δουλειά, μόλις μπαίναμε στον ναό και ακούγαμε τον γέροντα να βάζει ευλογητός, τα ξεχνούσαμε όλα...».

Είχαμε την ευλογία να έρθει στο χωριό μας δύο φορές. Την πρώτη, στον Άγιο Γεώργιο της Άρπερας όπου μας λειτούργησε διότι η μονή είχε και στην περιοχή αυτή παλαιότερα μετόχι. Τη δεύτερη φορά, όταν μεταφέρθηκε η κάρα της Αγίας Μαρίνας στο χωριό μας, οπότε λειτούργησε στην αγρυπνία που ακολούθησε στον ναό του Αγίου Νεκταρίου. Στην αγρυπνία αυτή, διάβασε, κατόπιν εντολής του, τον εξάψαλμο ο γέρο-Παναής με αυτή την ωραιότατη απαγγελία που τον διέκρινε και η οποία κατεγράφη σε κασετόφωνο. Τελευταία, μας έδωσε την ευλογία του και χρηματική βοήθεια για να ανεγείρουμε παρεκκλήσιο του Τιμίου Σταυρού στο χωριό μας.

Είμαστε σίγουροι, ότι ο Θεός τον έχει κατατάξει εν χώρα ζώντων και μετά Οσίων. Έφυγε από τα πρόσκαιρα την ημέρα της μνήμης του Ομώνυμού του Αγίου, Αθανασίου του Μεγάλου αλλά και τον μήνα που τιμούμε μεγάλους Αγίους και Αββάδες της εκκλησίας, όπως τον Μέγα Αντώνιο, Μακάριο τον Αιγύπτιο, Θεοδόσιο τον Κοινοβιάρχη κ.α. Προσευχόμαστε για την ψυχή του και συγχρόνως ζητούμε τις άγιες ευχές και πρεσβείες του για μας τους αμαρτωλούς.

Αιωνία αυτού η μνήμη.

Πηγή: Ιερά Μητρόπολη Κιτίου